

Graag op anderhalve meter afstand! Het is een veel gehoorde opmerking in deze tijd. Het ziet er wat vreemd uit, maar zo zijn we het studiejaar 2020-2021 begonnen en zo zijn onze studieweekenden nog steeds: fysiek op afstand. We mochten ons verheugen op vijf eerstejaars studenten. Behalve de nieuwe studenten startte dit studiejaar ook een bijna volledig vernieuwde staf.

Afgelopen zomer hebben we afscheid genomen van de stafleden Ben Hartmann en diaken Vincent de Haas. Dit studiejaar zijn we met twee nieuwe stafleden en twee nieuwe spirituaals begonnen. De opvolger van Ben Hartmann als studieprefect is Martine van Bouwdijk. Martine stelt zichzelf in deze nieuwsbrief voor. Diaken Vincent de Haas is opgevolgd door pater Marc Lindeijer SJ. Pater Lindeijer is reeds een bekend gezicht. Hij was spiritueel, maar is nu vormingsprefect geworden. Pater Bart Beckers SJ en pastoor Thijs van Zaal, priester van het bisdom Rotterdam, zijn de nieuwe spirituaals. Zij zullen zich in de volgende nieuwsbrief voorstellen.

In de vorige nieuwsbrief heb ik reeds opgemerkt dat we als Kerk in transitie zijn: van een brede Volkskerk naar een veel kleinere missionaire Kerk. Hoe die vernieuwde Kerk er precies uit gaat zien, daar hebben we nog weinig idee van. Zelf heb ik de afgelopen jaren aan de Tilburg University een promotieonderzoek gedaan naar het wezen van de Kerk. Ik heb gekeken naar het beeld van de Kerk als Bruid van Christus.

Wat leert ons dit beeld over Kerk-zijn? Anders dan het huidige en heersende institutionele beeld, plaatst het beeld van de Bruid van Christus de liefde en de vreugde centraal.

De Kerk is veel meer dan enkel een instituut dat geloofszaken faciliteert en regelt. Priesters en diakens zijn ook veel meer dan enkel ambtsdragers. Kerk-zijn is eerst en vooral het leven van een liefdesrelatie. Priesters en diakens zijn boden van een liefdevolle God en dienaren van de vreugde. Door alle teruggang en veranderingen in het kerkelijk leven lijken we dat wel eens te vergeten. We zijn en blijven veelal druk met de organisatie. Willen we ons als Kerk vernieuwen en weer aantrekkelijk worden voor jonge generaties, dan zullen we moeten beginnen met eerst onszelf te vernieuwen en veel meer in de liefde en vreugde te gaan staan.

De adventstijd is inmiddels begonnen. De advent is bij uitstek de tijd van het inoefenen van het vreugdevol uitzien naar de wederkomst van de Heer. Noties als verlangen, passie, enthousiasme mogen deze tijd en daarmee ons leven en al onze gemeenschappen kleuren. Een mooie adventstijd toegewenst en alvast van harte een Zalig Kerstfeest!

Rector N.M. Schnell

Martine van Bouwdijk nieuwe studieprefect

De reiskoets van Martine

In de pastorie van de parochiekerk in Heemstede, waar ik ben opgegroeid, hing een schilderij waarop diaken Filippus staat afgebeeld met een vragende blik gericht op een Ethiopiër gezeten in zijn koets. 'Begrijp je wat je leest?' is zijn vraag. U kent het vast, het is een passage uit het boek Handelingen.

Onze pastoor kreeg het schilderij bij zijn vijftienvijftigjarig priesterjubileum want het verhaal van Filippus was een van zijn lievelingsverhalen. Ik zie hem nog enthousiast bij het schilderij staan en aan ons, pubers van het jongerenkoor, uitleggen wat hem er zo in aansprak: meelopen, uitgenodigd worden om in te stappen, in gesprek raken over Jezus en dopen. Het schilderij van Filippus en de Ethiopiër hoort bij mijn herinnering aan mijn gelovig opgroeien in mijn parochie.

Aan de vooravond van mijn benoeming tot studieprefect van Bovendonk vierde Rector Schnell zijn vijftienvijftigjarig priesterjubileum en mij werd gevraagd te lezen: ... Filippus! Ik zag het als een knipoog van boven en ik was geraakt. Mijn eigen koets die begonnen was in Heemstede, maakt een tussenstop op Bovendonk met als opdracht priesters en diakens te begeleiden in hun opleiding en vorming als meelopers en duiders. Hen toerusten om contact te maken, vragen te stellen en in gesprek te raken is waar ik me toe geroepen voel op Bovendonk. Niet omdat ik een van hen ben, ik zie mijzelf meer als leergierige reiziger in de koets. Uitgenodigd worden om te getuigen en in staat zijn om mensen te raken met het Woord van God, zie ik als grote uitdaging voor de kerk in deze tijd.

De afgelopen acht jaar was ik verbonden aan Avans Hogeschool in Breda. Als docent HBO-vaardigheden bij de ingenieursopleidingen gaf ik vakken als communicatie, persoonlijk leiderschap, projectmatig werken en schrijfvaardigheid.

In deze tijd haalde ik de verplichte kwalificaties didactiek en examinering en stuurde ik een proces van curriculumwijziging aan.

Het werk op Avans Hogeschool beschouw ik als een uitstapje in mijn werkzame leven als organisatieadviseur.

Ik ondersteun organisaties bij hun veranderopgaven en coach de leiders.

Dit werk doe ik nog steeds naast mijn aanstelling op Bovendonk.

Foto J. Wouters

Door de jaren heen heb ik me verdiept in geloof door actief en trouw deel te nemen aan verschillende gesprekskringen. Aardig om te vermelden is dat Rector Schnell op deze manier mijn pad al eens heeft gekruist als begeleider van een bijbelclubje voor jonge ouders in Utrecht. We waren elkaar uit het oog verloren na mijn verhuizing naar Esch (onder de rook van Den Bosch). We troffen elkaar na 18 jaar weer op Bovendonk.

In Brabant werd ik meer en meer betrokken bij de parochie en de kerk. Zo ben ik tien jaar lid geweest van het bestuur van mijn parochie. Als vice-voorzitter heb ik een actieve rol gespeeld in het fusieproces van vier parochies. Daarnaast heb ik in de jaren dat onze kinderen klein waren me met enthousiasme ingezet voor de kindwoorddienst en de voorbereiding op het Vormsel. Als adviseur heb ik een opdracht gedaan voor de bisschop van Den Bosch, zo ben ik bekend geraakt met de kerkelijke organisatie. Op dit moment ben ik nog altijd lid van de lekenraad van het bisdom 's-Hertogenbosch.

Dat ik op Bovendonk ben beland is voor mij een verrassing en een aanbod waar ik dankbaar en van harte ja op zeg. Ik voel me welkom in de staf en bij de studenten. Er is hier veel te doen: het curriculum vraagt om een opfrisbeurt en misschien wel meer dan dat. We zijn als staf begonnen met een verkenning hoe wij onze studenten zo goed mogelijk kunnen voorbereiden op de praktijk van de huidige tijd.

Dat is een spannende exercitie die we niet alleen doen maar waarvoor wij experts, collega's en werkenden in het veld uitnodigen om met ons mee te denken. De uitkomst van deze verkenning zal naar verwachting leiden tot aanscherping van het profiel van pas afgestudeerde priesters en diakens. Hierop zullen we zorgvuldig onderzoeken hoe we het curriculum zodanig kunnen aanpassen, dat we optimaal opgeleide kandidaten afleveren aan de bisdommen voor wie wij de opleiding verzorgen. Dit is het proces waar we momenteel inzitten.

Tot nu toe schuif ik vooral aan bij colleges van onze opleiding en geniet ik van al het goede, ware en schone dat gedoceerd wordt door onze ervaren en gelukkig ook een paar beginnende docenten.

Het is een bijzondere ervaring om om de week een weekend van huis te zijn. Dit wordt mij mogelijk gemaakt door mijn lieve echtgenoot en dankzij het feit dat onze dochters uitgevlogen zijn. Bovendien weet ik mij gesteund door mijn omgeving die overwegend positief reageert met 'echt iets voor jou'.

Bovendonk is een bijzondere plek waar mijn koets mij heeft gebracht. Op de weg er naar toe weet ik mij gezegend door lieve, wijze mensen die op mijn raampje hebben geklopt en bereid waren om een eindje mee te rijden. Ieder heeft op eigen wijze bijgedragen aan mijn zoektocht naar zin en verdieping. Terugkijkend was het een bonte verzameling van jong tot oud, gelovig en ook helemaal niet, van overal vandaan. Met deze bagage hoop ik een bijdrage te leveren aan de kerk en aan de toekomstige priesters en diakens van Nederland en Vlaanderen. Ik droom ervan dat hun aantal zal toenemen en dat we als gemeenschap mogen bruisen van inspiratie, optimisme en verbondenheid.

Martine van Bouwdijk

Op 18 november 2020 heeft rector Schnell zijn proefschrift aan de Tilburg University verdedigd.

De titel van het proefschrift luidt: *The Bride of Christ: A Metaphor for the Church*. De metafoor van de Bruid van Christus brengt de Kerk naar het hart van haar eigen bestaan, namelijk om *in Christus* een gemeenschap van eros en vreugde te zijn.

Vanwege de Coronaperikelen konden bij de verdediging helaas geen gasten aanwezig zijn. In het studieweekend volgend op de promotie hebben staf en studenten de rector binnen de geldende Corona-maatregelen gefêteerd op een heus bruiloftsmaal. Op zaterdagavond heeft hij, zoals aan het begin van de promotie in Tilburg, nogmaals de publieksinleiding gehouden waarna de studenten mochten opponeren. Al met al was het een geslaagde viering van zijn promotie.

OPLEIDING IN CORONATIJD

Volk van God, zijn wij hier samen; heel de wereld in ons hart

“Volk van God, zijn wij hier samen; heel de wereld in ons hart.” Zo klinkt het in het lied van P. Schollaert. In normale tijden klonk het uit volle borst, nu iets meer ingetogen en bescheiden, maar het blijft evenwel waarheid.

Want gedurende een lange tijd mochten we niet samenkomen, toch voelden we ons sterk verbonden met de wereld, met de parochies, met elkaar. Net als in de samenleving werden we ook aan de priester- en diakenopleiding midden maart met onze twee voeten terug stevig op de grond gezet. Al de plannen die we gemaakt hadden, al die mooie momenten – wijdingen, bedevaarten, jubilea – waar we lang naar uitkeken, de studieweekends, ... ze werden allemaal geschrapt en we bleven met lege handen achter. Tenminste, zo leek het wel even. Gelukkig werd er snel geschakeld. Docenten gingen aan de slag met PowerPoint en Zoom en slaagden erin om hun colleges op een interactieve manier te brengen. Niet evident, als je bedenkt dat de streaming studenten moest bereiken van het bisdom Groningen-Leeuwarden in Nederland tot Mechelen-Brussel in België!

Mick tijdens zijn aanstelling als lector *foto J. Wouters*

De studie bleef dus verzekerd. Toch merkten we met de staf en de studenten eens te meer dat de volledige opleiding toch uit veel meer bestaat dan studie alleen; de broederlijkheid die er heerst tijdens de studieweekends, in persoonlijke gesprekken delen, steunen en bemoedigen, het samen bidden; het vormende karakter is een wezenlijk element in onze opleiding en valt niet te vervangen met digitale bits en bytes. We waren dan ook maar wat blij toen we in juni elkaar terug in levenden lijve konden ontmoeten om zo dat vreemde studiejaar af te ronden.

En zo zijn we eind augustus ook het nieuwe academiejaar kunnen starten: samen.

Protocolen voor de colleges en de liturgie werden opgesteld, alcogel en ontsmettingsdoekjes aangekocht, stoelen en tafels werden op anderhalve meter uit elkaar geschoven en onze eetzaal kreeg de opstelling van een “speeddateruimte”: lange tafels met aan de twee uiteinden plaats voor de eet- en gesprekspartner. Het komt mijns inziens de gelaagdheid van de gesprekken aan tafel zeker ten goede!

Wanneer ik dit schrijf gaat het met het aantal besmettingen terug de verkeerde kant uit. Elk weekend rijst weer de vraag of we nog fysiek bij elkaar kunnen komen, mogen komen. Enkele studenten werden ziek maar herstelden gelukkig. Zij die samenkomen in Bovendonk bidden voor diegenen die er niet kunnen bijzijn en voor de noden van Kerk en wereld als blijk van de betrokkenheid op elkaar.

Spoedig ronden we 2020 af. Een jaar dat de hele wereld nog lang zal heugen. In de kerk zijn we ondertussen al een nieuw jaar gestart. Met de advent begint immers weer een nieuw liturgisch jaar en wachten we. Maar waarop wachten we? Op de geboorte van een vaccin? Zeer zeker. Op een tijd waarin we ongehinderd weer kunnen samenkomen en elkaar weer kunnen begroeten met een stevige handdruk of schouderklop? Daarop ook, ja. Maar mag het toch wat meer zijn? Want ruim tweeduizend jaar geleden werd onze wereld al geconfronteerd met het “*nieuwe normaal*”; God die mens geworden is en onder ons heeft gewoond. God die zijn Zoon naar de wereld stuurt om deze met zich te verzoenen.

We mogen het dit jaar overpeinzen met de stilte als bijzonder kerstcadeau. Geen kerstmarkten, geen kerstmannen op elke hoek van de straat. Feesten worden tot een minimum herleid. Laten we de essentie van kerstmis overwegen zonder alle afleidingen van elk jaar. En laten we hierbij vooral ook niemand vergeten! De zorg voor wie eenzaam en kwetsbaar zijn moet ons in deze donkere periode nauw aan het hart liggen. Meer dan anders moeten wij Gods licht door ons laten stralen. Want zeker ook in deze donkere tijd mogen we hopen en vertrouwen. Ook daaraan mag het lied waarnaar ik in het begin verwees ons elke keer weer herinneren. Dat lied gaat immers verder: “Volk van God, zijn wij hier samen; heel de wereld in ons hart. Gij roept ons bij onze namen; God onze vreugde, onze kracht!”

Mick Huybrechts. Vierdejaars priesterstudent bisdom Antwerpen

Nieuwe kantoorruimte voor nieuwe stafleden

PDOB in beweging

In 2018 mocht ik een boek schrijven voor het tweehonderdjarige seminarie Bovendonk, met als ondertitel "reisgids door een monument". Het werd een gewichtig boek, ook letterlijk, en leek voorlopig het laatste woord te zijn over het gebouw en zijn bewonersgeschiedenis. Maar Bovendonk is in beweging...

Al enkele maanden na de boekpresentatie werd de gang op de eerste verdieping van de voorbouw ontdaan van een onhistorisch tussenwandje en kort daarop begon de (zoveelste) herinrichting van de studentenkapel op de tweede verdieping. Die wacht overigens nog altijd op haar mozaïek uit het Romeinse atelier van pater Marko Rupnik. Beweging dus... De coronaepidemie en de niet altijd feilloze afstemming tussen de opleiding, het conferentiecentrum en de werklieden leidden tot een impasse (en ravage) in de kamer met annexen, die bestemd is om de refter van de PDOB te worden. Andere projecten verliepen wel volgens plan, en hoe!

Op 2 oktober, feest van de heilige engelbewaarders, konden rector Schnell en ondergetekende zware banken de trap af zien sjuouwen en studieprefect Martine van Bouwdijk en secretaresse Hanneke Oomen studentenkluisjes door de gang zien rijden. Doel?

De stafleden en de studenten dichterbij elkaar brengen door de eersten een kantoor te geven in het voormalige appartement van de rector en de laatsten een trefpunt te bieden in wat ooit het kantoor was van vormingscoördinator Vincent de Haas. Op één morgen werd dat kantoor getransformeerd tot een gezellige studentenhuiskamer, met banken, tafels en stoelen en wat aardige dingen aan de muur, waaronder een enorm portret van een onbekende pastoor uit de 19e eeuw, dat in een berghok onder het dak werd gevonden.

't Kot van Sint Frans

Nu nog een keukenblokje voor de intensief gebruikte koffiemachine en voor de mokken en dan is iedereen tevreden!

Wie nu de trap opgaat naar de eerste verdieping van de voorbouw ziet rechts een lange, lege, lichte gang, zoals architect Pierre Cuypers rond 1900 voor ogen moet hebben gestaan. Links daarentegen staan kluisjes, planten en een oude kerkbank en hangt er een groot prikbord aan de muur. De deuren van achtereenvolgens de secretaresse, de rector, de vormingsprefect en de studieprefect staan wijd open voor de studenten en voor iedereen die meer wil weten over de PDOB. Maar gaat u eerst eens de deur onmiddellijk rechts binnen, het trefpunt in, en gaat u zitten op zo'n comfortabele bank. U kunt naar buiten kijken, naar het lommerrijke voorplein, of een blik werpen op de grote kaart met reizen van de apostel Paulus. Ook hij was steeds in beweging; ook hij zal blij zijn geweest wanneer hij met z'n vrienden kon ontspannen.

Marc Lindeijer SJ

Opleidingsberichten

Personalialia en opleidingsberichten van Bovendonk

Wijdingen

Op zaterdag 5 september 2020 is Sander Hof in de kathedraal van Groningen tot permanent diaken gewijd. Sander had reeds een theologische studie aan de universiteit achter de rug. Hij is student op Bovendonk geweest van september 2016 tot en met juni 2020.

Op zaterdag 19 september zijn in de kathedraal van Rotterdam Melchior Kerklaan en Ed Doe tot permanent diaken gewijd. Ook Melchior had reeds een theologische studie aan de universiteit voltooid. Hij was student op Bovendonk van september 2016 tot en met juni 2019. Ed heeft de volledige opleiding op Bovendonk doorlopen. Hij was student van september 2014 tot en met juni 2020.

De vieringen vonden plaats met de beperkende Coronamaatregelen. Desondanks konden velen van de gemeenschap van Bovendonk meevieren en in de vreugde delen. Alle drie de wijdelingen wensen wij heel veel vreugde in de wijngaard van de Heer toe.

Afscheid pastoor Ype de Jong.

In de zomer van 2020 heeft pastoor Ype de Jong aangegeven dat hij vanwege persoonlijke omstandigheden geen spiritueel van Bovendonk meer kon zijn. Wij vinden het jammer dat pastoor de Jong heeft moeten besluiten te stoppen, maar respecteren het besluit als vanzelf. Wij zijn pastoor de Jong zeer dankbaar dat hij de afgelopen drie jaar ieder studieweekend van vrijdagmiddag tot en met zaterdagmiddag aanwezig was om met de studenten te spreken. Wij wensen hem voor de toekomst alle goeds toe.

Overleden

Op 11 november 2020 is Rigo Loozekoot onverwacht overleden. Hij was student op Bovendonk van 2000 tot 2006. Na zijn priesterwijding op 20 januari 2007 heeft Rigo een aantal jaren in het parochiepastoraat van Doetinchem en omgeving gewerkt. Vanaf 2010 kreeg Rigo last van depressieve klachten, waardoor hij het parochiepastoraat geleidelijk vaarwel moest zeggen. Dat heeft hem veel pijn gedaan. Rigo is slechts 56 jaar geworden. We hebben Rigo in onze gebeden bij de Heer aanbevolen, dat de Heer zich over hem mag ontfermen en hem Rust en Vrede mag schenken.

Bovendonk Academie

Vanwege de Coronacrisis is de Bovendonk Academie dit jaar uitgevallen. De eerstvolgende Bovendonk Academie staat gepland van 7 tot en 9 november 2021. Oud-studenten krijgen te zijner tijd persoonlijk een uitnodiging.

www.roeping.nu en [gebedskring](mailto:gebedskring@bisdombreda.nl)

Voor nieuwsberichten betreffende het roepingenpastoraat verwijzen we u graag naar onze website www.roeping.nu met eigentijdse video's die een reële inkijk geven in de weg die leidt naar het priesterschap, diaconaat of het religieuze leven. Voor het gebed om roepingen, kunt u zich aansluiten bij de diocesane gebedskring (T 076 5223444 ochtenden, of E gebedskringroepingen@bisdombreda.nl).

De eerstvolgende roepingenvesper is op zondag 2 mei 2021 ergens in het bisdom. De plaats wordt later bekend gemaakt. Vanaf 15.00 uur bent u in ieder geval van harte welkom. Het programma wordt later bekend gemaakt. Leden van de diocesane gebedskring krijgen een persoonlijke uitnodiging.

Denkt u ook aan de Priester- en Diakenopleiding Bovendonk als goed doel? Investeer in de opleiding van priesters en diakens! Uw gift ontvangen wij graag op IBAN NL 93 INGB 0002 5806 80 t.n.v. Stichting PDOB te Breda.

